

for Lejerne, men ogsaa for dem, som kommer i anden Række som Lejere.

Det ærede Medlem Hr. Johannes Lou fremsatte det Spørgsmaal — ikke direkte til mig, men i al Almindelighed —, om det er forsvarligt overfor Lejeren at binde ham til en 3-aarig Kontraktperiode. Ja, jeg tror ikke, det er uforsvarligt, saadan som dette Lovforslag er formet. Nu siger det ærede Medlem derimod — naturligvis ikke uden en vis Ret —, at i denne 3-aarige Periode kan Prisforholdene forandres meget, Indtægterne kan dale o. s. v., men jeg tror dog ikke, vi løber nogen større Risiko i denne Henseende. Under alle Omstændigheder kan jeg ikke vel tænke mig, at vi i denne Periode skulde kunne komme til en Nedsættelse af de Priser paa Lejligheder, som nu bliver fastsat for de gamle Huse. Jeg tror derfor, det er forsvarligt som foreslaaet at oprette saadanne 3-aarige Kontraktperioder, og jeg har da heller ikke hørt noget om, at nogen Lejer var betænkelig ved det; derimod er Bjerne jo ikke saa særlig tilfredse med Bestemmelsen, men det er ud fra helt andre Synspunkter.

Det ærede Medlem sagde om § 17, at den var en Taabeparagraf. Det skal dog forhaabentlig ikke være det samme som, at den er en taabelig Paragraf. Jeg forstaar egentlig ikke Bemærkningen om, at det er en Taabeparagraf. Det ærede Medlem vilde have, at alt Nybyggeri siden 1916 skal være fuldstændig frit stillet. Jeg er egentlig heller ikke selv rigtig tilfreds med § 17, men jeg gaar dog ikke saa vidt at sige, det Paragraffen er en Taabeparagraf eller en taabelig Paragraf. Jeg vil være villig til at forhandle om en Ændring i § 17, og jeg kan sige dette saa meget lettere, som Paragraffen egentlig ikke tilfredsstiller mig selv.

Det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. Johannes Lou vilde fastslaa, at Boliglovgivningen paa ingen Maade havde hindret Boligbyggeriet, og han gav jo gode Grunde derfor, idet han henviste til, hvorledes Forholdene havde udviklet sig i Store Hedinge og i Odense. Begge Eksempler var valgt med Skønsomhed, og de var gode Beviser for, at Paastanden var rigtig, thi i den ene Kommune har man overhovedet aldrig befattet sig med noget som helst i Retning af Boligrestriktioner, og i denne Kommune er man ikke fritaget for Bolignød — tværtimod —, lige saa lidt som man har undgaaet at komme op paa en ekseptionel høj Husleje, og i den anden Kommune har man prøvet Boligrestriktioner, har saa ophævet dem og har nu i

en længere Periode set, hvad dette kunde føre til, og Resultatet er blevet, at man er kommet fra Asken i Ilden. Det ærede Medlem kunde ikke nægte sig den Fornøjelse at synge en Lovsang til Forherligelse af det private Initiativ. Jeg gør ham ingen Bebrejdelser i denne Retning, men det forekommer mig alligevel, at Lovsangen ikke var fortjent, thi Forholdet er dette, at siden Boligvanskelighederne begyndte — de hænger jo sammen med Krigstiden —, har det private Initiativ svigtet paa enhver Omraade dette Spørgsmaal vedrørende. Det er en fuldkommen Misforstaaelse at tro, at der her i Landet nybygges nævneværdigt ved privat Initiativ. Der findes ret beset overhovedet ikke andet privat Boligbyggeri end det, der udføres af dem, der har Raad til selv at bygge sig en Bolig og se bort fra alle Bestemmelser om, at der kan ydes Tilskud af det offentlige til Byggeri. Nej, Boligbyggeriet vilde saa at sige helt gaa i Staa, hvis vi ikke havde etableret alene for Statens Regning en Kredit eller Hypotekforening, der giver Kredit i meget sekundære Panter. I samme Øjeblik, Statsboligfondens ikke virkede, vilde Boligbyggeriet her i Danmark øjeblikkelig høre op.

Det er altsaa det offentlige, der i ganske overordentlig høj Grad holder Boligbyggeriet oppe, og det private Initiativ kommer kun i meget ringe Grad i Anvendelse. Almindeligvis er det saaledes, at det er Boligforeningerne, Kommunerne og kun i nogle Tilfælde det private Initiativ, der gør sig gældende, som Regel da under en eller anden Foreningsmaske. Men jeg bebrejder ikke private Folk, at de i Øjeblikket ikke gaar ind i nogen større Risiko med Hensyn til Fremskaffelse af Boliger i Masse; saaledes som de økonomiske Forhold og Pengevanskelighederne er, kan man ikke vente, at det bliver anderledes, end det er.

Det ærede Medlem Hr. Johannes Lou har omtalt de børnerige Familier, som nu var overordentlig vanskeligt stillede. Jeg giver ham fuldstændig Ret i de Betragtninger, han fremførte; men da det ærede Medlem derefter har erkendt, at Betragtninger over, hvad man skal gøre overfor de børnerige Familier, hører hjemme ved et andet Lovforslags Behandling, skal jeg ogsaa se bort fra Spørgsmaalet nu, men erklære mig villig til paa ny at overveje, hvad der skal gøres.

Alt i alt godkendte det ærede Medlem Hr. Johannes Lou jo Forslaget, som det foreligger; og til Trods for, at han Partifælle, det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt, gjorde sig den største Umage for at